

Ігнатенко Ганна Володимирівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та
технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Наразі, коли заклади освіти у зв'язку з військовою агресією Росії проти України змушені переходити на дистанційну чи змішану форми навчання, актуалізується проблематика реалізації індивідуального підходу. Що вимагає проектування шляхів отримання освіти здобувачами освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також забезпечити виявлення та усунення чинників, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб тих, хто навчається.

Акцентуємо увагу на тому, що особам з особливими освітніми потребами необхідна додаткова постійна чи тимчасова підтримка в освітньому процесі з метою забезпечення їх права на освіту [1].

Також науковці звертають увагу на те, що якраз індивідуальні особливості впливають в значній мірі на ефективність процесу формування фахових компетентностей учнів (студентів), а саме своєрідність їх мислення, пам'яті, уяви, тощо.

Правомірним є віднесення і ліворукості до індивідуальних особливостей здобувачів освіти [2].

Ліворукість це – вроджена особливість людей, у яких права півкуля мозку домінує над лівою, це не патологія, а один зі шляхів розвитку організму людини.

Важливість врахування ліворукості обумовлюється також тим, що професійна освіта включає як професійно-теоретичну, так і професійно-практичну підготовку, що тісно взаємопов'язані.

Наше дослідження спрямоване на обґрунтування шляхів навчання предметно-перетворювальної діяльності майбутніх фахівців в умовах професійного закладу освіти з урахуванням ліворукості.

За результатами нашого дослідження, а також беручи до уваги наукові дані, приблизно 4-5% здобувачів освіти професійної освіти є ліворукими, 1-2% – амбідекстри [3].

Це ще раз підкреслює актуальність окресленої проблематики.

В навчальному процесі професійних закладів освіти для досягнення дидактичної мети використовується низка технологій [4].

Сприйняття навчально-пізнавальної інформації через першу сигнальну систему органічно поєднується з функціонуванням другої сигнальної системи. Тому заздалегідь, ще до словесного пояснення виконання трудових дій та демонстрації їх, необхідно ознайомитися з учнівською (студентською) аудиторією і визначити чи є серед них ліворукі.

За наявності в групі ліворуких здобувачів професійної освіти ті, хто навчає (майстри виробничого навчання, викладачі) мають доповнити методичне забезпечення дисциплін дидактичними засобами з врахуванням особливостей сприймання ліворукими учнями, а це технологічні (інструкційні) картки, медіа-презентації і т. д.. Адже науковообґрунтовано широкий спектр дидактичних функцій засобів – навчальна, інформаційна, контрольна, розвивальна тощо [5].

Потребує корегування також словесне пояснення, що супроводжує показ трудових дій (операцій).

Наприклад, під час навчання майбутніх робітників швейної галузі технології виконання початкових оздоблювальних швів для праворуких учнів вказуємо, що для отримання петельного шва стібки однакової висоти прокладають зліва направо, а для

ліворуких – стібки однакової висоти прокладають справа наліво; прямого зметувального шва: для праворуких учнів – голка під час проколювання тканини прямує справа наліво вгору – вниз – вгору..., а для ліворуких – голка під час проколювання тканини прямує зліва направо вгору – вниз – вгору.. і т. д...

Також під час показу практичних дій, операцій ліворуким здобувачам освіти досить ефективним є використання методу «дзеркального відображення».

Таким чином проблема врахування індивідуальних особливостей здобувачів професійної освіти за різних форм навчання дуже важлива і потребує подальшого вивчення, зокрема, розробка методик навчання ліворуких учнів з використанням можливостей освітніх цифрових технологій.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про освіту» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення 06.09.2024).
2. Ignatenko G.V. Ways of acquiring competence of subject teachers (technology) in order to work in school swith left-handedpupils / G.V. Ignatenko, A.V. Ignatenko. L' Association 1901 «SEPIKE» edition 2015. № 9. P. 28-32.
3. Довгань О. Теоретичні аспекти амбідекстрії та ліворукості учнів початкових класів Довгань О. // Педагогічна освіта : теорія і практика: збірник наукових праць Кам'янець –Подільського національного університету імені Івана Огієнка . Том 2. Випуск 26. Кам'янець-Подільськ, 2019. С.243-248.
4. Організаційно-педагогічне забезпечення дистанційного навчання в професійно-технічних навчальних закладах. Методичний посібник / [О. В. Базелюк, Л. М. Петренко, С. Г. Кравець, І. І. Голуб, Л. О. Базиль, А. А. Каленський, А. В. Мищишен, О. М. Спірін, В. М. Аніщенко]. Київ: Ін-т проф.-тех. освіти НАПН України, 2017. 218 с.
5. Ігнатенко Г.В., Єрмоленко Є.І. Знаково-символічна наочність: сутність та класифікація. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*: зб. наук. праць. Вип. 33 Глухівський НПУ ім. О.Довженка. Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О.Довженка, 2017. 310 с.